

Identificatie en typering van Cito LOVS- AVI

Praktische Informatie	
1. <u>Productinformatie</u>	Leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS)- AVI; Cito; Ineke Jongen, Ronald Krom; 2009; de kostprijs van het materiaal behoudens prijswijzigingen bedraagt € 115,30 (DMT-toets inbegrepen). De afname van de toets gebeurt alleen op papier. De verwerking kan digitaal gebeuren. Het instrument komt uit Nederland.
2. <u>Wat en voor wie?</u>	De AVI-toetskaarten brengen de algemene ontwikkeling van de technische leesvaardigheid in kaart. Met behulp van deze kaarten kan een leerkracht bepalen hoe goed een leerling teksten van oplopende moeilijkheidsgraad hardop kan verklanken. De AVI-toetskaarten worden incidenteel en dus niet standaard afgenomen. De toetsen worden enkel afgenomen nadat bij de toets Cito LOVS - Technisch lezen vastgesteld werd dat een nadere analyse van de technische leesvaardigheid noodzakelijk is bij één of meer leerlingen.
3. <u>Welk soort instrument?</u>	☐ Toets ☒ Volgsysteem ☐ Observatiewijzer ☐ Portfolio ☐ Andere
4. <u>Hoe lang duurt de afname?</u>	De afname van een AVI-toetskaart is afhankelijk van hoeveel tijd de leerling nodig heeft om de tekst te kunnen lezen. In de meeste gevallen is het afnemen van één AVI-toetskaart niet voldoende: men moet doortoetsen met moeilijkere of gemakkelijkere kaarten om vast te stellen welk AVI-niveau de leerling beheerst.
5. <u>Eén of meer meetmomenten?</u>	☐ Eén meetmoment ☒ Meer meetmomenten De AVI-toetskaarten worden afgenomen nadat er eerder al een toets Technisch lezen afgenomen werd waarbij de leerling slecht scoorde. In het eerste (groep 3) tot en met het vijfde leerjaar (groep 7) worden

	volgende toetsmomenten voorzien om een toetskaart af te nemen: – tweede helft januari of eerste helft februari – tweede helft mei of juni In het zesde leerjaar (groep 8) wordt er slechts één toets afgenomen in de tweede helft van januari of in de eerste helft van februari.
6. <u>Klassikale of individuele afname?</u>	☐ Klassikaal ☒ Individueel
7. <u>Geeft het instrument resultaten op leerlingenniveau, klasniveau of op schoolniveau?</u>	☒ Leerlingenniveau ☐ Klasniveau ☐ Schoolniveau De afname van de AVI-toetskaarten geeft voornamelijk informatie op leerlingenniveau. Dit is vooral zo omdat de toets enkel afgenomen wordt van die leerlingen waarbij een nadere analyse van hun technische leesvaardigheid nodig is omdat ze slecht gescoord hebben op de toets Technisch lezen. De AVI-toetskaarten worden dus eerder incidenteel en niet standaard afgenomen.
Omschrijving van het instrument	
8. <u>Welke vaardigheden?</u>	Vaardigheden: ☒ Lezen ☐ Schrijven ☐ Spreken/Gesprek ☐ Luisteren
	Competenties: ☒ Taalcompetentie ☐ Zelfsturende competentie ☐ Leercompetentie ☐ Sociale competentie
	Deelcompetenties: De toetsen Cito LOVS – AVI peilen naar de taalcompetentie binnen de vaardigheid lezen. Deze toetsen sluiten aan bij volgende deelcompetentie: – Taalbeschouwing: taalsysteem.
9. <u>Wat doen de leerlingen?</u>	De nieuwe versie van de AVI-toetskaarten bestaat uit elf kaarten in een A- en een B-versie, voor elk niveau

	één. Op elke kaart staat een tekst die een afgerond geheel vormt. Deze tekst voldoet aan alle kenmerken van het betreffende AVI-niveau. De leerlingen moeten de tekst hardop lezen.
10. <u>Waarvoor kan het instrument gebruikt worden?</u>	☐ Screening ☒ Diagnose ☒ Andere: volgsysteem De AVI-toetskaarten kunnen ingezet worden als nadere analyse van de technische leesvaardigheid van een leerling nadat deze slecht scoorde op de toets Technische leesvaardigheid. De primaire functie van de AVI-toetskaarten ligt met andere woorden op het vlak van analyseren of diagnosticeren. In de analyse worden de resultaten van de DMT toets meegenomen, die altijd eerst afgenomen wordt. Bij de analyse wordt de technische leesvaardigheid van een leerling ondergebracht in één van volgende drie niveaus: – Beheersingsniveau: Als een leerling voor zijn plezier wil lezen of als hij informatieve teksten wil lezen, heeft hij teksten nodig op beheersingsniveau. Dit niveau is echter niet meer geschikt om de technische leesvaardigheid nog verder te oefenen: het niveau wordt immers beheerst. – Instructieniveau: Op dit niveau heeft de leerling wel enige moeite met de teksten, maar de leerling kan hier wel nog op oefenen. – Frustratieniveau: Er wordt gesproken over frustratieniveau als een leerling te veel fouten maakt en/of te langzaam leest. De leerling leert eigenlijk niets op dit niveau en ervaart alleen maar dat hij faalt. Onderstaand schema geeft weer hoe het toetsen rond technisch lezen verloopt volgens het LOVS van Cito: bij stap 1 wordt een klassikale screening gedaan, bij stap 2 volgt een individuele analyse aan de hand van de DMT- en AVI-toets indien de resultaten bij stap 1 te laag waren.

	<pre> graph LR A[toetsen Technisch lezen] --> B[AVI] A --> C[DMT] B <--> C B --> D[AVI-niveau] C --> D </pre> Stap 1 Stap 2
11. <u>Laat het instrument toe leerlingen te vergelijken?</u>	☒ Vergelijking mogelijk met andere leerlingen (normgerelateerde vergelijking) ☐ Vergelijking mogelijk met een drempel (criteriumgerelateerde vergelijking) ☐ Geen vergelijking normen De AVI-toets van Cito LOVS laat toe om de leerlingen te vergelijken met zichzelf: aan de hand van het leerlingenrapport kan men nagaan of een leerling vooruitgegaan is in de AVI-niveaus in vergelijking met eerdere toetsafnames. Alle gegevens van een leerling kunnen opgevraagd worden in een verzameloverzicht.
Criteria voor een goed evaluatie-instrument¹	
12. <u>Wat meet het instrument?</u>	De handleiding van Cito LOVS – DMT geeft informatie over: ☒ Waarop ze zich baseerden voor het opstellen van het evaluatie-instrument (bijvoorbeeld eindtermen, ERK, etc.) en of het instrument m.a.w. representatief is voor de leerstof. De AVI-toetskaarten zijn geschreven door professionele auteurs van jeugdliteratuur. Hen is gevraagd om teksten te schrijven voor bepaalde doelgroepen, rekening houdend met het onderwijsaanbod voor de leerlingen op het gebied van technisch lezen. Van al deze teksten werd vervolgens de leestechische moeilijkheidsgraad nagemeten met behulp van een leesbaarheidsformule. Teksten die niet aan het moeilijkheids criterium voldeden zijn niet in het pakket opgenomen.

¹ Invulling van de concepten gebeurde op basis van de Studie naar de wenselijkheid en haalbaarheid van de invoering van centrale taaltoetsen in Vlaanderen in functie van gelijke onderwijskansen (CTO – KU Leuven, 2006) en de Visietekst Breed Evalueren (Steunpunt Gelijk Onderwijskansen, 2008).

	☒ In welke mate het instrument aansluit bij de doelstelling die men vooropstelde. De toetsen voor technisch lezen gaan na in welke mate een leerling vlot en nauwkeurig kan lezen. Voor de leerlingen die hier slecht op scoren wordt er verder geanalyseerd waar het fout loopt: betreft het een tempoprobleem of een nauwkeurighedsprobleem. De AVI-toetskaarten vormen een noodzakelijke aanvulling op de DMT-toets omdat de AVI-toetskaarten aansluiten bij de alledaagse leessituatie, waarin leerlingen eveneens samenhangende teksten lezen. Het gebruik van teksten in een technisch leesinstrument geeft leerlingen met een minder goed ontwikkelde decodeervaardigheid de mogelijkheid te compenseren door context te gebruiken. Doordat de tekst hardop gelezen wordt, geeft dit een goede indicatie van de technische leesvaardigheid. Het nadeel is dat deze toets niet geschikt is voor leerlingen met een structureel spraakprobleem. ☐ Geen informatie over validiteit
13. <u>Is het instrument betrouwbaar?</u>	De handleiding van Cito LOVS - DMT geeft informatie over: ☒ Betrouwbaarheid van de toetsafname De handleiding geeft aanwijzingen voor de afname van de leeskaarten. Er wordt duidelijk geïllustreerd hoe men het afnameschema moet volgen. Verder worden er ook algemene aanwijzingen meegegeven en specifieke afname-instructies voor bepaalde toetskaarten. ☒ De betrouwbaarheid ☐ is eerder laag ☐ is eerder middelmatig ☒ is eerder voldoende hoog Voor elke toets van Cito wordt er een wetenschappelijke verantwoording opgesteld. Deze wordt voorgelegd aan de COTAN (Commissie Testaangelegenheden Nederland). Uit de gegevens van de wetenschappelijke verantwoording voor de toetsen van Cito LOVS – AVI blijkt dat de betrouwbaarheid² voor deze toetsen eerder voldoende hoog is. ☒ Betrouwbaarheid van de scoring De handleiding geeft instructies over hoe de leerkracht het scoringsformulier moet invullen. Er worden voorbeelden opgenomen over wat juist of fout gerekend moet worden.

² Er worden voor de verschillende toetsen verschillende statistische coëfficiënten gebruikt. De betrouwbaarheidscoëfficiënt voor de verschillende toetsen van Cito LOVS – AVI varieert van 0,86 tot 0,97.

	☐ Geen informatie over betrouwbaarheid
14. <u>In de praktijk?</u>	In de handleiding van Cito LOVS – AVI gaat er bijzondere aandacht naar het bepalen van het AVI-niveau van een leerling. Ook wordt er stilgestaan bij hoe de resultaten op leerlingen-, klas- en schoolniveau geïnterpreteerd en gebruikt moeten worden. Daarnaast voorziet het LOVS ook ondersteuning in leerlingenzorg voor leerlingen die slecht scoren op een toets. Het LOVS baseert zich hiervoor op het cyclische proces van onderwijs op maat waarbij drie stappen onderscheiden worden: signaleren, analyseren en handelen. De AVI-toets valt binnen de cyclisch proces onder stap 2: analyseren.
15. <u>Praktische haalbaarheid?</u>	Het is mogelijk om de scores, de groepsrapporten, de leerlingenrapporten en het groepsoverzicht op te vragen via het Computerprogramma LOVS. Dit betekent tijdswinst aangezien dit niet meer handmatig dient te gebeuren. Alle scores, overzichten en rapporten kan je wel nog steeds handmatig op papier doen.
16. <u>Kritische reflectie over algemene kwaliteit</u>	– Maakt deel uit van Cito LOVS, wat toelaat om het onderwijs op individueel, klas- en schoolniveau (schoolzelfevaluatie, dwarsdoorsnede, trendanalyse) te evalueren. – Voor elk leerjaar is een gedetailleerd pakket voorzien, met daarin handleiding, toetsmateriaal, registratieformulieren en inhoudsverantwoording. – In de handleiding wordt telkens ook ingegaan op het gebruik van de toetsen voor speciale leerlingen en in het buitengewoon onderwijs. – Door de gehanteerde meettechniek zijn de verschillende scores binnen een leerjaar en over de leerjaren heen onderling te vergelijken, wat toelaat om de ontwikkeling van leerlingen in kaart te brengen. – Steeds meerdere testmomenten per schooljaar (doorgaans halverwege en eind) met verschillende toetsen. – Aangezien de scores op de verschillende toetsen onderling te vergelijken zijn, is het mogelijk om leerlingen op maat te toetsen door adaptief toetsen of door het ontkoppelen van toets en afnamemoment; niet alle leerlingen in eenzelfde klas moeten dus op hetzelfde moment dezelfde toets krijgen en toch zijn de resultaten van de kinderen vergelijkbaar. – Voordeel is dat het om genormeerde toetsen gaat, waardoor het mogelijk is om individuele leerlingen en de klas als geheel te vergelijken (indien op de geplande meetmomenten afgenomen, nl. halverwege en aan het eind van het schooljaar), maar dit wel enkel met een referentiegroep uit Nederland. – Er wordt geen specifieke informatie gegeven over het normeringsonderzoek en over de leerlingen die daarin betrokken waren. – De toetsen zijn methodeonafhankelijk. – Er worden zeer concrete richtlijnen gegeven voor afname en interpretatie van de toetsen, wat de

betrouwbaarheid wel groot maakt.

- De resultaten kunnen handmatig, maar ook aan de hand van een computerprogramma worden geanalyseerd. Aanwijzingen voor het gebruik van het computerprogramma zijn opgenomen in de handleiding.
- De technische leesvaardigheid wordt gemeten door het hardop voorlezen van stukjes tekst. Dat maakt natuurlijk dat de authentieke situatie (nl. woorden lezen in een tekst, waar ook de context kan meegenomen worden) ook wordt gemeten. Dit houdt dus ook in dat er hierbij ook 'radend' gelezen kan worden door de leerlingen, op basis van de context.
- De verschillende versies van AVI (A en B-versie van de verschillende toetskaarten) zijn een meerwaarde omdat leerlingen daardoor niet al teveel vertrouwd zouden worden met de teksten of woordenrijen.
- Positief is dat wordt aangeraden om naast de bekomen score ook aandacht te hebben voor analyse van het leesgedrag (in het kader van aandacht voor leerlingenzorg).
- De ene leerling heeft het moeilijker dan de andere met het snelheidskarakter van dergelijke toetsen. Dit dient ook in kaart te worden gebracht en meegenomen in de interpretatie.
- De afname is individueel en dus wel tijdsintensief.

